

STRUCTURE

Centuries ago a window-grate had shown the position of the building in the society, its power over life and death. In the 20th century the function of the window-grates have completely changed.

The historical experience of Eastern Europe is that they never have to and need to encroach upon the visual appearance of public places (we have been continuing the same practice since the collapse of the eastern block). This is one of the explanations for the lack of the thought of the resident's role in shaping public places as well as their responsibility for the public sphere. The other explanation is that the public sphere is not helping this case either. Private property is peculiar but no doubt about that its most extreme kind of protection are various window-grates which make a firm border between private and public areas.

Today this border line is considered to be a naive handicraft object between inside and outside or mine and yours/nobody's, rather than the symbol of power because the shapes these window-grates hardly give us any idea about the world behind them. Window-grates turned up in the 50's and the 60's have a great influence in the cityscape with their strictly geometric, modern ornaments so involuntarily, beyond their protective function their second role is to decorate streets.

According to a consensus (all-time cityscape regulation) the residents of an apartment are not allowed to decorate their part of facade of the house as they wish. The only exception is the window-grade.

Évszázadokkal cselelt egy-egy ablakrás jelképessége, az adott épület közögi jelentőségét, az aktuális uralkodó rendhatalommal hatalmát volt hivatott kifejezni. A 20. századra, ennek a többnyire vasból készült konstrukciók gyökereken megváltozott a rendelkezés.

A kelet-európai emberek történelmi tapasztalata arra tanította, hogy nem kell, de nem is igény szabad beleavatkozni közterület vizuális megállapításába (a keleti blokk "székhelye"-től eltérő híján is ugyanez a leckét tanítja), de az ellenkezőtől is megtanította, hogy a közterületet mindenki számára nyitva tartani minden közszolgáltatásból kiállónak hiányzik, a publikus és civil formálási-szigetek gondolata, ennek mielőn az is meg kelvez, hogy egyre ingoványosabbá váltak a közösségi és privát szféra határai. A magántulajdon sajátos, de késztelenül legrétegnebb védelmi forma a különbsők részük, melyek mai napig markáns hatásával képezzék a magán és köz találkozásra menten.

Már, ez az egyszerű vizuális jelekkel kommunikáló védelmi vonal inkább tekinthető egy, a kívül és belül, az enyém és övék/senkié elválasztásra szolgáló mai iparműveseti objektumnak, mint a határoló reprezentáció mediúmnak, hiszen a rás mögötti privát szféráról annak motívumrendszerük rírák, és akkor is csak közvetett módon ad információt. Az 50-es, 60-as években megjelentek a városi utcák hangsúlyát, az alapvető védelmi funkció tul, közösségi, utca-dekorációs szerepet is ellátanak.

Bizonyos köznevezések (és a mindenkorai városkép-szabolyozás) értelmében a társasház egyes lakói nem jogosultak a ránuk eső homlokzatréssz kedvük szerinti formálására, egyetlen kivétel az ablakrás, ennek felhelyezése nem engedélyezték.

In urmă cu câteva secole, rolul gratiilor de la ferestre era de a oferi indicii despre poziția pe care o anumită clădire o ocupă în societate, despre puterea pe care o deține ea asupra vietii și a morții. În secolul XX, funcția gratiilor de la ferestre s-a schimbat înșă radical.

Experiența istorică a Europei de Est a arătat că acestea nu trebuie să intervină în aspectul vizual al spațiilor publice (am să spusc că este același principiu de la prezent în blocurile de casă). Aceasta este un alt direcție posibilă pentru lipirea totală a gratiilor de la ferestre, moderați sau nu, și înțeleși, înțelește a proprietății private. Întărirea dintr-o sferă privată și cea publică nu ajută nici un deloc în acest caz.

Proprietatea privată vine cu specificul ei, dar mi există nicio îndoiere că privirea la fațantul ei graticile reprezintă înăscă o măsură extremă de protecție, constitând o barieră fermă la granița dintre spații privat și cel public.

Astăzi, această linie de frontieră este considerată a fi mai degradată un obiect de artizanat naiv care delimităază ceea ce este înăuntru de ceea ce este în afara, ceea ce îmi apartine mie de ceea ce îi apartine celuilalt sau nimănui, mai degrabă decât în simbol al puterii, deoarece astăzi forma gratiilor mai oferă niciun fel de indiciu deosebit de lumea din spațile lor. Începând din anii '50 - '60, graticile de la ferestre au început să exercite o influență importantă asupra peisajului urban cu ornamentele lor moderne, geometrice, astfel încât au ajuns să capete, dincolo de funcția lor de protecție, și o a doua funcție, aceea de elemente decorative stradale.

Potrivit unui consens (regulamentul de urbanism), locuitorii unui apartament au dreptul de a decora parte

din fațada casei după cum doresc. Singura excepție de la această regulă o reprezintă graticile de la ferestre.

